

**ЗАЯВА
ПРЕЗИДІЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПЛОК УКРАЇНИ
З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ 10-ї РІЧНИЦІ
ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ДІЙ ЗА ГІДНУ ПРАЦЮ**

Починаючи з 2008 року сотні мільйонів людей по всьому світі взяли участь у заходах профспілок 7 жовтня з нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю.

І в цьому році профспілки світу єдиним фронтом виступають на підтримку гідної праці, яка має бути пріоритетом для урядів на шляху до відновлення економічного зростання та побудови сучасної економіки.

Ювілейний десятий Всесвітній день дій за гідну працю профспілкова спільнота України відзначатиме під гаслом *«Гідна праця – продуктивна праця! Гідна праця – високооплачувана праця! Гідна праця – безпечна праця!»*.

ГІДНА ПРАЦЯ – ЦЕ ПРОДУКТИВНА ПРАЦЯ!

Сьогодні лише 7,7 млн працівників мають постійні робочі місця, які фактично годують більш ніж 40-мільйонну державу. Рівень безробіття в Україні за офіційними даними, складе 10% (в т.ч. серед молоді – 17,7%), а фактично у декілька разів вище.

Внаслідок несприятливих демографічних тенденцій, зокрема старіння населення, вже через 10–12 років Україна може стикнутись з надзвичайно гострою проблемою дефіциту працездатного населення. Так, за прогнозами Economist Intelligence Україна входить до 5 країн світу (після Японії, Німеччини, Таїланду та Південної Кореї), які найбільш втратять у робочій силі на довгострокову перспективу до 2050 року.

Лише за офіційними даними 2 млн робочих місць втрачено через фінансово-економічну кризу, анексію Криму та військові дії на Донбасі; понад 5 млн громадян є трудовими мігрантами, а 3,5 млн залишаються «в тіні».

Разом з тим, вперше за останні 5 років стрімко зростає попит на працівників, у т.ч. для промисловості. Проте, працювати немає кому через брак кваліфікованих кадрів та низький рівень заробітних плат.

Крім того, працівники, що залишаються у сфері офіційного працевлаштування, потребують регулярного підвищення кваліфікації, чого на практиці фактично не відбувається. Адже чому можна навчитися за 8 грн на рік, що в середньому витрачаються роботодавцем на підвищення кваліфікації?

Відсутність прогнозу розвитку ринку праці та ринку освітніх послуг унеможливило будь-яке управління політикою в сфері зайнятості.

Профспілки наполягають на дотриманні прав та гарантій працівників на повну та продуктивну зайнятість відповідно до норм чинного національного та міжнародного законодавства!

ГІДНА ПРАЦЯ – ЦЕ ВИСОКООПЛАЧУВАНА ПРАЦЯ!

Мінімальна заробітна плата, як мінімальна державна соціальна гарантія, становить 3200 грн, або \$4 на день, тоді як ООН визначила межу бідності дохід в \$5 на день. Це ставить на межу виживання близько 4 млн найменш оплачуваних категорій працівників.

Багато років поспіль лишається вкрай низьким загальний рівень оплати праці в Україні, і середня заробітна плата ледь сягає розміру найнижчої мінімальної заробітної плати в країнах ЄС.

Поглиблюється нерівність в оплаті праці. Так, співвідношення в оплаті праці між працівником основної професії та керівником підприємства подекуди досягає 1:200, різниця між розмірами заробітної плати працівників бюджетної та небюджетної сфер складе 30%, а гендерний розрив в оплаті праці – майже 25%.

Залишається актуальною проблема заборгованості із виплати заробітної плати, яка вже сягнула майже 2,4 млн грн і має тенденцію до зростання протягом поточного року.

Найбільш важливе для українських працівників сьогодні питання вдосконалення оплати праці, яке є вирішальним у системі трудових відносин не лише тому, що стосується інтересів основної частини населення країни, а й тому, що впливає на розвиток і майбутнє економічних реформ у державі.

Саме тому профспілки наполягають на проведенні подальшої реформи оплати праці в інтересах людини праці!

ГІДНА ПРАЦЯ – ЦЕ БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ!

За останні 5 років в Україні на виробництві травмовано майже 36 тис. працівників, в т.ч. 2,5 тис. – смертельно. Із зареєстрованих смертельних випадків лише 42 відсотка пов'язані з виробництвом, а це означає, що 58 відсотків сімей загиблих на виробництві працівників щорічно не отримують ніяких компенсацій за нанесену їм шкоду.

Понад 900 тис. працівників в Україні працюють в неналежних санітарно-гігієнічних умовах праці – під впливом збільшеної забрудненості повітря на робочому місці хімічними речовинами, пилом, перевищення рівнів шуму та вібрації, важкості та напруженості праці, що становить 30% загальної кількості працюючих.

Зберігається стійка тенденція збільшення питомої ваги працівників, зайнятих в умовах праці, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, незважаючи на те, що за період 2005–2016 років загальне число працюючих у таких умовах зменшилось майже на 42 відсотки.

Щорічно такі умови праці призводять до того, що більше ніж у 6 тис. працюючих виявляються професійні захворювання та, як правило, на пізніх стадіях розвитку, що не піддаються ефективному лікуванню. В результаті – близько 80% з тих, у кого вперше виявлено профзахворювання стають інвалідами праці.

Безпідставне скорочення існуючих пільг і компенсацій для працівників, зайнятих на роботах з важкими і шкідливими умовами праці, масове, під видом дерегуляції, скасування діючих, але «застарілих» законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці, зменшення в десятки разів законодавчої норми обсягу мінімальних витрат на заходи з охорони праці і обмеження прав державних інспекторів за дотриманням законодавства у цій сфері не полегшують, а навпаки, ускладнюють роботодавцям економічну діяльність, результати якої нівелюються у зв'язку з великими додатковими фінансовими витратами на ліквідацію наслідків аварій, пожеж, нещасних випадків, на лікування загальних та професійних захворювань, що стримує економічний розвиток не тільки окремих підприємств, а й держави в цілому.

За прикладом Європейського Союзу, Україна має визначити Стратегію у сфері безпеки праці та охорони здоров'я працівників. «Нульова смертність – це стратегія профілактики задля безпечного майбутнього без смертельних або серйозних професійних захворювань, нещасних випадків та дорожньо-транспортних пригод!»

Високий рівень офіційного безробіття та неформальної зайнятості, низька заробітна плата та зростаюча зарбоганість з її виплати, високі показники виробничого травматизму та професійних захворювань свідчать про неналежне забезпечення гідної праці в Україні на шляху до повноцінного членства в ЄС.

Пам'ятаймо, що Україна та її народ вибороли своє право на гідне життя, на європейське майбутнє та втілення в життя європейських цінностей і стандартів!

Урядові структури і власники бізнесу повинні усвідомити свою відповідальність та просту, але важливу істину: гроші не можна заробляти ціною життя, здоров'я та злиденності працівників!

Покращення рівня життя українців, зокрема, шляхом створення і збереження нових робочих місць, підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та базового тарифного розряду ЄТС до рівня фактичного прожиткового мінімуму, своєчасна виплата заробітної плати, захист життя і здоров'я працівників на робочому місці є пріоритетною метою ФПУ, визначеною рішеннями VII З'їзду ФПУ.

Упевнені, що наші цілі співпадають із курсом держави на заможне європейське майбутнє.

Так, у своєму щорічному посланні до Парламенту Президент України наголошує, що у сфері соціальної політики першочергову увагу необхідно приділити: імплементації міжнародних стандартів праці у національне законодавство; законодавству та практиці ЄС з питань соціальної політики, зайнятості та праці; безпеці й охороні здоров'я на робочих місцях; колективно-договірному регулюванню; веденню соціального діалогу; реформі трудового законодавства для забезпечення балансу інтересів працівників та роботодавців, захисту прав працівників.

Переконані, що спільні зусилля профспілок, роботодавців, а також вищого політичного керівництва України до цих проблем сприятимуть втіленню в повсякденне життя основоположних засад: **«Гідна праця – продуктивна праця! Гідна праця – високооплачувана праця! Гідна праця – безпечна праця!»**.